

Evropský baptistický kongres Berlín 1908

První Evropský baptistický kongres se konal v roce 1908 v Berlíně.

Pohled do kongresového sálu

Dojmy

Jednou z významných událostí na konci prvního desetiletí existence baptistického sboru na Potsdamer Strasse v Berlin-Charlottenburgu byl první kongres evropských baptistů, který se konal v Berlíně od 29. srpna do 3. září 1908 a byl pořádán deseti berlínskými baptistickými sbory čítajícími v roce 1907 na 4 000 členů.

I když bylo plánování tohoto kongresu předem doprovázeno kritickými otázkami týkajícími se „marných cílů“, které by se za ním mohly skrývat, zkušenosti během kongresových dnů všechny tyto obavy odstranily. Setkání s dalšími členy z baptistických sborů za hranicemi Německa se stalo povzbuzující událostí pro křesťany, kteří se často cítí tlačeni do „druhé třídy buržoazie“ a přehlížení státem a církví. I když jsou svobodné církve jinak většinou ignorovány, nelze dnes přehlédnout přítomnost baptistických sborů v Berlíně. Tisíce lidí se hrnou každý den na veřejná místa a veřejnost si toho všimne, i když někdo marně čeká na oficiální pozdravy od vedoucích církví a městských rad.

Kongres je reportován v novinách téměř denně. V neděli 30. srpna se konají také akce na SchillerstraÙe 42. Němečtí i zahraniční hosté kážou a podávají zprávy ze svých sborů.

„Byl to opravdu den plný slunečního svitu,“ píše ve své zprávě Johannes Rehr. „Den nejvzácnějšího

společensví, chvály a díkůvzdání, den obnoveného uctívání a oddanosti Bohu.“ (Oficiální zpráva o 1. kongresu evropských baptistů, str. 64) .

Myšlenky

Vzpíráme se proti lidským vyznáním, neboť ta dosud vždycky bez výjimky způsobila víc sporů než uklidnila a stala se zastaralými a nepotřebnými, jakmile spor o ně ustal. Bráníme se proti každému druhu papežství, též ve svém cenění Písma svatého.

baptistický teolog a kazatel Hess na kongresu 1908 v Berlíně

Dnešním orthodoxním lidem, kteří přirozeně nezažili bojů o církevní symbolické knihy, pocházející vesměs z počátku novověku, připadá jistě paradoxním tvrzení, že církevní formulované vyznání není fakticky páskou jednoty církevní, ale historie učí, že skutečně snad každé vyvolalo více hádek než míru a že, jakmile přestalo být předmětem sporu, hned přestalo být výrazem současného smýšlení. Proto není třeba se bát vnitřního rozvratu nové ženevské (baptistické) církve.

Prof. Dr. Tomáš Garrigue Masaryk

ohlas na kongres baptistů v Berlíně v revue NAŠE DOBA, prosinec 1908

Ať už jsou proti němu jakékoli jiné námitky, ženské hnutí dosáhlo v posledních desetiletích jedné dobré věci: většího ocenění práce žen v domácnosti. Je vidět, že z ekonomického, sociálního a vzdělávacího hlediska je také zde vykonávána užitečná činnost, která je možná pouze pro ženu, a které je schopná pouze ona. Přesto je tato práce pro lidstvo naprosto nezbytná, bez ní nemůže prosperovat ani stát, ani rodina. Je důležitější než největší vynálezy a podniky; proto se každý hřích vůči ženám vymstí nejen jednotlivci, ale i celému národu. To, co ničí a ponižuje ženu, ničí a ponižuje i celý národ; ale tam, kde je žena duchovně osvobozená a vzrůstá v kultuře, s ní povstává a roste i národ.

Frida Fetzer: Práce ženy v rodině

přednáška na 1. evropském baptistickém kongresu v Berlíně 1908

Žactvo nedělní školy na prvním evropském baptistickém kongresu 1908 v Berlíně

BETANIE.

Baptistický kongres evropský konal se ve dnech od 29. srpna až do 3. září v Berlíně za účasti asi 2500 delegátů a hostů. Anglie byla zastoupena 600 vyslanci, Rakousko-Uhersko 21, mezi nimiž 7 Čechů, ostatní země mimo Německa byly zastoupeny: Francie, Itálie, Rusko, Švýcarsko, Švédsko, Norsko, Rumunsko, Holandsko, Belgie, Bulhary, Dánsko, ano i z Ameriky, Afriky a Austrálie byli zástupci přítomni. Prostranný sál „Konkordie“, kde kongres se konal, byl vyzdoben vlajkami všech evropských zemí. Hesla vytknutá baptisty, jsou: „Oddělení církve od státu; svoboda svědomí, světový mír a zevangelizování Evropy“. Předsedou byl Angličan dr. John Clifford, jenž ve své zahajovací řeči mezi jiným pravil: „Pracujeme a musíme pracovati k sociálnímu pokroku, k uskutečnění našich snah po sbratření, k svobodě pravdě, spravedlnosti, k všeobecnému míru. Naší prací bude také vyplnit válku i ducha, který ji živí, a učinit konec politováníhodným methodám, které ji vyvyšují. Přimlouváme se za plnou svobodu svědomí, která pro sociální pokrok jest právě tak nezbytně důležitá, jako oběh krve pro tělo. Člověk je nejen schopen sam pro sebe mysliti, nýbrž je také za

to zodpověden a k tomu povinen, a musí zůstat svobodou, aby tak činiti mohl a tak dosáhnouti cíle, který Bůh mu přikázal.“ — Ke kongresu došla řada telegramů a pozdravných přepisů, mezi nimi od anglického ministra financí George a příslušníka baptistické denominace, od německého ministra kultu Holle a vrchního purkmistra berlínského Kirschnera. Čestnými hosty, z nichž někteří sjezd pozdravili jménem svých dominací, byli zástupci svob. evang. církve, ruských Paškovenských církví, presbyteriánských církví něm. evang. aliance, Národní biblické společnosti ve Škotsku, svob. bapt. církví, Schauflerských bapt. církví, evang. aliančních církví, missijních církví, amer. bapt. missijní unie (dr. F. H. Rowley, Londýn), židovské missie, spolků diakonů a různých missijních komitétů. Celý kongres je obrazem bratrského spojení a sociální rozdíly zde mizí úplně. Profesori z universit, učenci světového jména, prostí venkovští delegáti, bělovlasí vážní starci, mladí muži, plni života, vše snoubí se v jednolité těleso, spojené bratrskou láskou. Sociální otázka vyjádřená v slovech „Království Boží na zemi“ řeší se zde prakticky na podkladě křesťanství. („Čas“.)

Zpráva o prvním evropském baptistickém kongresu v Berlíně v roce 1908

Prameny:

- Revue Naše doba, roč. XVI, prosinec 1908, seš. 3
- Betanie, roč. XXVI, č. 26, 10. září 1908
- Friedrich Wilhelm Simoleit (Hrsg. im Auftrag des Kongreßkomitees der Europäisch-Baptistischen Föderation): *Offizieller Bericht über den 1. Kongreß der europäischen Baptisten. Gehalten zu Berlin vom 29. August bis 3. September 1908*, Berlin 1908, S. 0 (Titelseite) / Scan: [Gregor Helms](#) 13:31, 6. Nov. 2011 (CET)
- Die Geschichte der Evangelisch-Freikirchlichen Gemeinde in Berlin-Charlottenburg

<https://die-friedenskirche.de/Main/ChronikQuellen>

[Štěpán Křivánek](#)

Článek je součástí [Baptistické encyklopedie](#) a je průběžně doplňován a aktualizován.

Poslední aktualizace 8.8.2020